

مناسبات سیاسی هخامنشیان و اعراب

زهرة بختیاری^۱

۱- کارشناسی تاریخ، دانشگاه جندی شاپور اهواز

چکیده

امپراتوری هخامنشیان در سال ۵۵۹ پیش از میلاد، با پیروزی کوروش بزرگ بر آستیاگ، آخرین شاه ماد، تأسیس شد. وی با تصرف مناطق تحت تصرف دولت پیشین ماد، آسیای صغیر، اورارتو، لیدیه و کاپادوکیه و فتوحاتی در مشرق، گستره وسیعی از اقوام را در زیر لوای پادشاهی خود جمع کرد و پس از تصرف سارد، عرب ها را مطیع خود ساخت. این پژوهش با استفاده از منابع دسته اول و بهره گیری از شیوه توصیفی - تحلیلی بر آن است تا به این پرسش پاسخ دهد که روابط سیاسی اقتصادی ایران و اعراب در دوره هخامنشیان چگونه بوده است؟ در پاسخ به پرسش مطرح شده می توان گفت که روابط سیاسی اعراب و ایرانیان در دوره هخامنشیان بسط و گسترش فراوانی داشت و با فتح بابل و رسیدن مرزهای ایران به مصر، کمبوجیه پسر کوروش برای تصرف این سرزمین و عبور از صحرای خشک و سوزان سینا، از اعراب درخواست یاری کرد. وی با کمک آن ها مصر را تصرف کرد و عرب ها به پاس این خدمت خود در تمام دوره هخامنشیان از ارسال مالیات معاف شدند. شواهدی از وجود روابط میان عرب ها و ایرانیان در دوره هخامنشیان باقی مانده است. هم چنین شاهان هخامنشی، هنگام ذکر سرزمین های تحت تسلط در سنگ نگاره های خود، از عربستان نیز یاد نموده اند. مهم ترین شاهد، نقش عرب ها در نقش برجسته های هخامنشی، از جمله پلکان شرقی آپادانا در تخت جمشید و آرامگاه های نقش رستم است.

واژگان کلیدی: ایران، هخامنشیان، اعراب، روابط سیاسی.